

[Fuglsang.]

naaede Arbejdsfortjeneste“, og som i 1943—44 var 31 000 Kr. og det følgende Aar 23 600 Kr. Det var, da jeg selv arbejdede paa Herregaardene, en Gaade for mig, hvad dette, „Familiens opnaaede Arbejdsfortjeneste“, betød. Jeg har engang for længe siden slaaet mig til Taals med, at selve Ledelsen af Bedriften, dens Tilrettelæggelse og ikke mindst Regnskabsføringen maatte rumme et vældigt Ansvar og et vældigt Slid. Men denne Illusion bristede senere, da jeg erfarede, at man i Almindelighed end ikke tiltror det store Landbrug saa megen Regnskabskyndighed, at man tør paalægge det Bogføringspligt over for Skattevæsenet.

Da vi stillede vort Forslag om Arbejdstid og Ferie paa Landet, blev imidlertid alt malet sort i sort. I Mellemtiden har vi faaet Landbrugsordningerne. Ganske vist betød disse Landbrugsordninger for den store Part af Husmændene vel ikke stort mere i Indtægt, end hvad der samtidig gik til øgede Skatter og forhøjede Priser; men Husmændene opnaaede i hvert Fald ved Landbrugsordningerne at slippe for det, som visse Husmandsledere og radikale Talsmænd saa stærkt frabad sig, nemlig at komme til at indtage en Særstilling i Lovgivningen. Dette har de med Held undgaaet. Forstander Petersen, Dalum, nævnte fornylig følgende Forrentningsprocenter for de forskellige Ejendomsstørrelser paa Fyn: de store Brug 5 pCt., middelstore Gaarde paa fra 10 til 50 ha 3,2 pCt. og saa, som noget for sig selv, Husmændene, der havde den Særstilling allerede i Aar at faa en negativ Forrentningsprocent, nemlig $\div 2$. Selv om de store Brug siger, at saadan var det i 1944 og 1945, men i Fremtiden ser det til Gengæld slet ikke saa godt ud, saa er der dog Ting, der tyder paa, at netop de store Brug ser nogenlunde fortrøstningsfuldt paa Fremtiden. Herom fortæller bl. a. de Ejendomspriser, som ifølge „Berlingske Tidende“ er betalt for Ejendomme i Oktober Maaned; jeg skal nævne et Par Eksempler fra denne Oversigt, hvor Køberne i praktisk talt alle Tilfælde var praktiske Landmænd, som alt-saa vidste, hvad de gjorde:

Overlund ved Nauer: Ejendomsskyld 135 000 Kr., solgt for 200 000 Kr. plus Løsøre 45 000 Kr.,

St. Trelleborg, Hejninge: Ejendoms-

skyld 124 900 Kr., solgt for 194 600 Kr. plus Løsøre 45 400 Kr.,

Bildsø Søgaard, Slagelse: Ejendomsskyld 86 900 Kr., solgt for 148 000 Kr. plus Løsøre 27 000 Kr.,

Forsmark, Brønderslev: Ejendomsskyld 117 000 Kr., solgt for 132 000 Kr. plus Løsøre 153 000 Kr.

Trods alt ser man fra den Kant slet ikke saa sort paa Fremtiden, og da det nu er dem, der fortrinsvis beskæftiger Landarbejdere, turde man maaske i denne Samling nære Haab om, at vort Forslag vil naa videre frem end sidst.

Erkendelsen af, at der bør gøres noget, synes efterhaanden at brede sig blandt mere fremsynede Landmænd. Et Tegn herpaa ser jeg i de Udtalelser, som nylig blev fremsat af Proprietær Carstensen, Lille Skensved, Formand for Tureby-Køge og Omegns Landboforening. Og det er rigtigt. Misæren med den manglende Arbejdskraft maa imødegaas paa andre Maader end ved at mindske Lønnen, nemlig ved at søge at naa videre frem med Hensyn til Landarbejderne Kaar og ikke mindst med Hensyn til deres Fremtidsudsigter. Thi naar de unge flytter til Byen, er det ikke, som det gerne fremstilles, fordi de fristes af Lysreklamerne, eller fordi de vil ind og i Biografen, nyde Synet af Ib Schønberg og Marguerite Viby, men fordi de søger sig en Fremtid. At de saa ofte gaar forgæves, er en Sag for sig.

Andre ærede Medlemmer har understreget Nødvendigheden af, at der skabes Mulighed for Landboudommen for selv at faa Jord, for selv at oprette Hjem. Det er udmærket, at man tilraader Landboudommen at uddanne sig og dygtiggøre sig, og jeg tilslutter mig fuldt ud de ærede Medlemmer, som har omtalt Nødvendigheden af at lette Adgangsbetingelserne til vore Højskoler og Landbrugsskoler og Betingelserne for at faa Tilskud. For øvrigt bør man, naar man — med Rette — kræver, at man skal bevare og forbedre Mulighederne for Landboudommen til at dygtiggøre sig, efter min Mening samtidig tænke paa ogsaa at yde fuldt Tilskud til dem, der søger Haandværkerskolerne. Dette Tilskud er jo i stort Omfang bortfaldet i Forbindelse med det almindelige Angreb paa Beskæftigelsesforanstaltningerne. Lad være, at det skorter paa Arbejdskraft, ikke mindst inden for